

Familie: Crambidae - Grasmotten

- 1) *Eudonia lacustrata* - Lichte granietmot (1 ex.)
- 2) *Eudonia truncicolella* - Nazomergranietmot (1 ex.)
- 3) *Catoptria verellus* - Zwartbruine vlakjesmot (2 ex.)
- 4) *Chrysoteuchia culmella* - Gewone grasmot (1 ex.)
- 5) *Crambus perlella* - Bleke grasmot (1 ex.)

Verslag excursie Gaasterland van 30 juni 2018 Abel Jagersma en Andy Saunders

De vorige excursie in Gaasterland dateert van 13 jaar geleden. Hoog tijd dus om dit prachtige deel van Friesland weer eens te bezoeken. De omstandigheden om dagvlinders te spotten waren gunstig: een zonovergoten warme zomerdag met niet al te veel wind. De twaalf deelnemers verzamelden zich op de P-plaats van de Gaasterlandse bossen. Het leek ons echter niet verstandig om de auto's - met daarin de aggregaten en benzine - in de brandende zon te laten staan. Dus verkasten we naar de meer beschaduwde parkeerplaats aan de rand van de Wyldemerk. Onze gids voor de middagexcursie was Durk Venema, boswachter ecologie van Staatsbosbeheer. Al gauw zagen we de eerste dagvlinders op het open gedeelte van de Wyldemerk. Wat hier vooral opviel was dat dit deel ernstig had geleden onder de lange periode van droogte. Het gras was verdord, er waren bijna geen bloeiende nectarplanten en in de poeltjes stond nog nauwelijks water. In de luwte langs de plas stonden wél bloeiende planten en hier zagen we dan ook meer vlinders. Bij een tuin aan de overkant van de Luts stonden we even stil. Deze tuin stond vol met vlinderplanten en daar waren veel vlinders en andere insecten op afgekomen. We vervolgden onze tocht door het bos en bezochten nog een interessant terreintje dat bekend staat als de Schouw. Aan het eind van de middag maakten we de balans op. We hadden 16 soorten dagvlinders gezien, waaronder Distelvlinder en Bont zandoogje. Deze soorten waren bij de vorige Gaasterlandexcursie niet waargenomen. Leuk om te vermelden dat het bont zandoogje de laatste 10 jaar in Gaasterland aan een opmars bezig is. Nu wordt het bont zandoogje op veel meer plekken gesignaleerd. Naast de dagvlinders werden ook elf nachtvinders gezien, waaronder de dag-actieve Sint Jansvlinder.

's Avonds hebben we vanaf een uur of acht o.l.v. Gerrit Tuinstra speciaal gezocht naar micro nachtvinders en dat leverde maar liefst achttien soorten op, waaronder de Pootmot (*Stathmopoda pedella*). (zie foto pag. 15)

Van tien uur tot een uur of drie hebben we met 6 lampen en lakens nachtvinders staan vangen. Vier lakens stonden opgesteld bij de parkeerplaats en hadden daar weinig last van de wind. De twee lakens op het open terrein hadden juist veel last van de wind met als gevolg minder vlinderbezoek. Het eindresultaat van alle lakens was 106 soorten macro's, waaronder het fraaie Karmozijnrode weeskind (*Catocala sponsa*) (zie foto pag. 15) plus 61 soorten micro's.

Veenhooibeestje (*Coenonympha tullia*), tweede generatie. 22 augustus 2018, Fochtelooërveen. Foto: J.Bouma. (zie pag. 30)

Epinotia maculana
(Populierenooogbladroller),
11 oktober 2018, Wyldemerk. Foto:
A.Saunders. (zie pag.21)

Pootmot (*Stathmopoda pedella*).
Wyldemerk, 30 juni 2018. Foto:
A.Saunders. (zie pag. 14)

Karmozijnrood weeskind (*Catocala sponsa*), St. Nicolaasga,
16 juli 2017. Foto: A.Saunders. (Zie pag. 14 en 20)

Grassenprachtmot (*Cosmopterix orichalcea*), 27 mei 2018, Fochteloërveen, Foto: G.Tuinstra (zie pag. 22)

Acaciavouwmot (*Macrosaccus robiniella*), 9 sept. 2018, Drachten. Foto's: G.Tuinstra 1. Bovenzijde blad 2. Onderzijde blad 3. Geopende mijn met cocons. (zie pag. 24 en 25)

Mijn van *Parectopa robiniella*, foto: G.Tuinstra (zie pag. 25)

Idaea rustica (Schaduwstipspanner), 25 juni 2018, Sneek.

Tweekleurige uil (*Hecatera bicolorata*), Sneek.

Korstmosuil (*Bryophila domestica*), Sneek.

Bleke grasworteluil
(*Apamea lithoxyla*),
Sneek

Foto's op deze pagina:
A.Saunders.
(zie pag. 31)

Blauwooggrasmot (*Agriphila straminella*),
30 juli 2017

Bleke grasmot (*Crambus perlella*),
12 aug. 2018

Drietandvlakjesmot (*Catoptria falsella*),
25 juli 2016

Gewone grasmot (*Chrysoteuchia culmella*), 29 juni 2017

Variabele grasmot (*Agriphila tristella*),
11 aug. 2016

Vroege grasmot (*Crambus lathoniellus*),
4 juni 2018

Zilverstreepgrasmot (*Crambus pascuella*),
10 juni 2018

Foto's op deze pagina: Giekerk,
F.Nijland (zie pag. 26)

Al met al een zeer geslaagde excursie, die - wat de nachtvlinders betreft - een mooie start is geweest voor de nachtvlinderinventarisatie van de Wyldemerk door Andy Saunders en Abel Jagersma.

Excursie omgeving Scherpenzeel zaterdag 14 juli 2018 Siep Sinnema

Het gebied ten noorden, westen en zuiden van Scherpenzeel bevat veel “witte vlekken”, dat wil zeggen kilometerhokken waarin nog geen of weinig dagvlinderwaarnemingen zijn gedaan. Om onze nieuwe dagvlinderatlas zo volledig mogelijk te maken was het dus van belang om die witte vlekken op te vullen en dat was dan ook het doel van de middagexcursie. Er kwamen 10 leden naar Scherpenzeel om deze klus aan te pakken, waaronder on nieuwe lid Jelle Deinum. Er waren een zestal routes in het gebied uitgezet en op papier afgedrukt waarmee iedereen, meestal in tweetallen, op pad ging. Dankzij het fraaie weer werden er veel vlinders waargenomen. Onderstaande lijst is misschien niet volledig, omdat veel waarnemingen rechtstreeks via de app werden ingevuld. Maar in elk geval werden gezien:

Groot koolwitje	Gehakkelde aurelia
Klein koolwitje	Bont zandoogje
Klein geaderd witje	Bruin zandoogje
Citroenvlinder	Argusvlinder
Dagpauwoog	Zwartspriet dikkopje
Atalanta	Groot dikkopje
Distelvlinder	Boomblauwtje
Landkaartje	Eikenpage

Maar belangrijker nog dan het aantal soorten, is het feit dat veel kilometerhokken flink zijn gevuld met waarnemingen. Daar komt nog bij dat Siep en Jannie in het voorjaar ook al bezig waren geweest in dit gebied en in veel hokken o.a. het Oranjetipje hadden gevonden. De volgende dag ging Luut de Zee nog eens kijken in de Brandemeer, ten noorden van Scherpenzeel, en vond daar zowaar een exemplaar van de Grote vuurvlinder! Al met al kunnen we concluderen dat dit weekend wat betreft de dagvlinders een succes was.

Aan het eind van de middag was het tijd voor een voedzame hap en daartoe hebben we ons in Echterenbrug tegoed gedaan aan patat, ijs en meer lekkere zaken. En dat